

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

Brussel, 14 juli 1999

9753/99

**Interinstitutioneel dossier:
99/0108 (AVC)**

LIMITE

**AELE 67
MAP 12**

Betreft : Geconsolideerde versie van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en
de Zwitserse Bondsstaat betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten,
met inbegrip van alle corrigenda

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN
DE ZWITSERSE BONDSSTAAT
BETREFFENDE SOMMIGE ASPECTEN VAN OVERHEIDSOPDRACHTEN

**OVEREENKOMST TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAP
EN DE ZWITSERSE BONDSSTAAT BETREFFENDE SOMMIGE
ASPECTEN VAN OVERHEIDSOPDRACHTEN**

De EUROPESE GEMEENSCHAP (hierna "de Gemeenschap" te noemen),

enerzijds, en

de ZWITSERSE BONDSSTAAT (hierna "Zwitserland" te noemen),

anderzijds,

hierna "partijen" te noemen,

OVERWEGENDE de inspanningen en verbintenissen van de partijen om hun respectieve markten voor overheidsopdrachten te liberaliseren, met name in het kader van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (GPA) die op 15 april 1994 in Marrakesh werd gesloten en op 1 januari 1996 in werking is getreden, alsmede door de vaststelling van nationale regelgeving voor de daadwerkelijke openstelling van de markten voor overheidsopdrachten door middel van een geleidelijke liberalisatie,

OVERWEGENDE de briefwisseling van 25 maart en 5 mei 1994 tussen de Commissie van de Europese Gemeenschappen en het Zwitserse Office fédéral des affaires économiques extérieures,

OVERWEGENDE de overeenkomst van 22 juli 1972 tussen Zwitserland en de Gemeenschap,

VERLANGENDE de draagwijdte van hun respectieve aanhangsels I van de GPA te verbeteren en te verruimen;

Tevens VERLANGENDE de liberalisatie voort te zetten via de toekenning van wederzijdse toegang tot opdrachten voor leveringen, werken en diensten van telecommunicatieorganisaties en spoorweg-exploitanten, organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en particuliere ondernemingen die op basis van door een bevoegde instantie verleende uitsluitende of bijzondere rechten een dienst van openbaar nut aanbieden in de sectoren drinkwater- of elektriciteitsvoorziening, stadsvervoer, luchthavens en binnen- of zeehavens,

zijn als volgt overeengekomen:

HOOFDSTUK 1
VERRUIMING VAN DE DRAAGWIJDTE VAN DE OVEREENKOMST INZAKE
OVERHEIDSOPDRACHTEN DIE IN HET KADER VAN DE
WERELDHANDELSORGANISATIE IS GESLOTEN

Artikel 1
Verplichtingen van de Gemeenschap

1. Om de draagwijdte van haar verbintenissen ten aanzien van Zwitserland in het kader van de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (GPA), die op 15 april 1994 in het kader van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) werd gesloten, aan te vullen en te verruimen, zegt de Gemeenschap toe haar bijlagen en algemene aantekeningen op aanhangsel I van de GPA als volgt te zullen wijzigen:

schrapping van "Zwitserland" in het eerste streepje van algemene aantekening 2, zodat Zwitserse leveranciers en dienstverrichters de mogelijkheid krijgen de gunning van opdrachten door de in bijlage 2, lid 2, opgesomde organisaties uit de Gemeenschap overeenkomstig artikel XX aan te vechten,
2. De Gemeenschap stelt het secretariaat van de WTO binnen een maand na de vankrachtwording van deze overeenkomst van deze wijziging in kennis.

Artikel 2
Verplichtingen van Zwitserland

1. Om de draagwijdte van zijn verbintenissen in het kader van de GPA ten aanzien van de Gemeenschap aan te vullen en te verruimen, zegt Zwitserland toe zijn bijlagen en algemene aantekeningen op aanhangsel I van de GPA als volgt te zullen wijzigen:

toevoeging aan de lijst van organisaties in bijlage 2, na punt 2, van de volgende alinea:
"3. De overheden en openbare instellingen op het niveau van districten en gemeenten".
2. Zwitserland stelt het secretariaat van de WTO binnen een maand na de vankrachtwording van deze overeenkomst van deze wijziging in kennis.

HOOFDSTUK II

OPDRACHTEN DOOR TELECOMMUNICATIEORGANISATIES, SPOORWEGEXPLOITANTEN EN SOMMIGE NUTSBEDRIJVEN

Artikel 3

Doel, definities en draagwijdte

1. Deze overeenkomst heeft tot doel te zorgen voor wederzijdse, doorzichtige en niet-discriminerende toegang voor de leveranciers en dienstverrichters van beide partijen tot opdrachten voor de levering van producten en diensten, inclusief diensten op het gebied van de bouw, door telecommunicatieorganisaties, spoorwegexploitanten, organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden van beide partijen.
2. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
 - (a) "telecommunicatieorganisaties" (hierna "TO's" te noemen), organisaties die openbare telecommunicatienetwerken ter beschikking stellen of exploiteren of die een of meer openbare telecommunicatiediensten verstrekken en die hetzij een overheidsdienst of openbaar bedrijf zijn, hetzij uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen voor de uitoefening van deze activiteit zijn verleend;
 - (b) "openbaar telecommunicatienetwerk", de ter beschikking van het publiek staande telecommunicatie-infrastructuur waarmee signalen tussen bepaalde eindstations van het netwerk kunnen worden overgebracht door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen;
 - (c) "openbare telecommunicatiediensten", diensten die geheel of gedeeltelijk bestaan in het overbrengen en doorgeven van signalen op het openbare telecommunicatienet door middel van telecommunicatieprocédés, met uitzondering van radio-omroep en van televisie;
 - (d) "spoorwegexploitanten" (hierna "SE's" te noemen), organisaties die zich onder meer bezighouden met de exploitatie van netten voor het verlenen van een dienst van openbaar nut op het gebied van het vervoer per spoor en die hetzij een overheidsdienst of openbaar bedrijf zijn, hetzij uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen voor de uitoefening van deze activiteit zijn verleend;
 - (e) "organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening", organisaties die hetzij een overheidsdienst of openbaar bedrijf zijn, hetzij uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen zijn verleend en die zich onder meer bezighouden met een van de onder i) of ii) hieronder genoemde activiteiten of met een combinatie daarvan:
 - (i) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van gas of warmte, dan wel de gas- of warmtetoevoer aan die netten,

- (ii) de exploitatie van een geografisch gebied met het oogmerk van prospectie of winning van aardolie, gas, steenkool of andere vaste brandstoffen;
- (f) "particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden", aanbestedende diensten die niet onder de GPA vallen maar die uitsluitende of bijzondere rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een van beide partijen zijn verleend en die zich onder meer bezighouden met een van de onder i) tot en met v) genoemde activiteiten of met een combinatie daarvan:
- (i) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater, of de drinkwatertoevoer aan die netten;
 - (ii) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit, of de elektriciteitstoevoer aan die netten;
 - (iii) de beschikbaarstelling van luchthavens of andere vervoerterminals aan luchtvaartmaatschappijen;
 - (iv) de beschikbaarstelling van zee- of binnenhavens of andere vervoerterminals aan zeevervoermaatschappijen en binnenvaartondernemingen;
 - (v) de exploitatie van netten voor het verlenen van een dienst aan het publiek op het gebied van stadsspoorwegverbindingen, automatische systemen, tram-, trolley-, bus- of kabelverbindingen.
3. Deze overeenkomst is van toepassing op alle wetten, voorschriften of praktijken met betrekking tot opdrachten die worden geplaatst door TO's en SE's van de partijen, door organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en door particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden (hierna "onder de overeenkomst vallende organisaties" te noemen), zoals omschreven in dit artikel en nader opgesomd in de bijlagen I tot en met IV, alsmede op de gunning van alle opdrachten door deze onder de overeenkomst vallende organisaties.
4. De artikelen 4 en 5 zijn van toepassing op opdrachten of reeksen opdrachten met een geraamde waarde, exclusief BTW, van ten minste:
- (a) voor opdrachten van TO's:
 - (i) 600 000 euro of de tegenwaarde daarvan in SDR voor leveringen en diensten;
 - (ii) 5 000 000 euro of de tegenwaarde daarvan in SDR voor werken;

- (b) voor opdrachten van SE's en organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening:
 - (i) 400 000 euro of de tegenwaarde daarvan in SDR voor leveringen en diensten;
 - (ii) 5 000 000 euro of de tegenwaarde daarvan in SDR voor werken;
- (c) voor opdrachten van particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden:
 - (i) 400 000 SDR of de tegenwaarde daarvan in euro voor leveringen en diensten;
 - (ii) 5 000 000 SDR of de tegenwaarde daarvan in euro voor werken.

De omrekening van euro in SDR geschiedt overeenkomstig de in de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten (GPA) voorgeschreven procedures.

- 5. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op door TO's gegunde opdrachten voor aankopen die uitsluitend moeten dienen om hen in staat te stellen een of meer telecommunicatiediensten aan te bieden, wanneer het andere organisaties vrij staat in hetzelfde geografische gebied dezelfde diensten aan te bieden onder nagenoeg identieke voorwaarden. Elke partij stelt de andere partij onmiddellijk in kennis van dergelijke opdrachten. Deze bepaling wordt onder dezelfde voorwaarden van toepassing op opdrachten van SE's, van organisaties die werkzaam zijn in de sector energievoorziening andere dan de elektriciteitsvoorziening en van particuliere ondernemingen die een dienst van openbaar nut aanbieden, zodra die sectoren zijn geliberaliseerd.
- 6. Wat diensten, inclusief diensten op het gebied van de bouw, betreft is deze overeenkomst van toepassing op de in de bijlagen VI en VII bij deze overeenkomst vermelde diensten.
- 7. Deze overeenkomst is niet van toepassing op de onder de overeenkomst vallende organisaties, indien deze voldoen aan de voorwaarden zoals vermeld, voor de Gemeenschap, in artikel 2, leden 4 en 5, artikel 3, artikel 6, lid 1, artikel 7, lid 1, artikel 9, lid 1, artikel 10, artikel 11, artikel 12, en artikel 13, lid 1, van Richtlijn 93/38, zoals laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/4/EG van 16 februari 1998 (PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1) en, voor Zwitserland, in de bijlagen VI en VIII.

Zij is evenmin van toepassing op opdrachten van SE's voor de aankoop of de huur van producten ter financiering van opdrachten voor leveringen die conform de regels van deze overeenkomst zijn geplaatst.

Artikel 4 ***Aanbestedingsprocedures***

1. De partijen zien erop toe dat de door hun onder de overeenkomst vallende organisaties gevolgde aanbestedingsprocedures en -praktijken beantwoorden aan de beginselen van non-discriminatie, doorzichtigheid en eerlijkheid. Bedoelde procedures en praktijken moeten ten minste aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - (a) de oproep tot mededinging geschiedt door een indicatieve aankondiging, de aankondiging van een voorgenomen opdracht of een mededeling inzake het bestaan van een erkenningssysteem. Deze berichten of een samenvatting van de belangrijkste elementen ervan worden ten minste in één van de officiële talen van de GPA op nationaal niveau wat Zwitserland betreft, of op communautair niveau wat de EG betreft, bekendgemaakt. Zij bevatten alle nodige gegevens aangaande de voorgenomen aanbesteding, inclusief zo mogelijk het soort aanbestedingsprocedure dat wordt gevolgd;
 - (b) de termijnen zijn lang genoeg om de leveranciers of dienstverrichters in staat te stellen hun offertes op te stellen en in te dienen;
 - (c) het bestek omvat alle nodige gegevens, met name technische specificaties en selectie- en gunningscriteria, om de inschrijvers in staat te stellen offertes in te dienen die aan de eisen voldoen. Het bestek moet op aanvraag aan de leveranciers of dienstverrichters worden toegezonden;
 - (d) de selectiecriteria zijn niet-discriminerend. Wanneer een betrokken aanbestedende dienst een erkenningsregeling toepast, moet dat systeem zijn gebaseerd op van tevoren vastgestelde niet-discriminerende criteria en moet desgewenst informatie worden verstrekt over de procedure en voorwaarden voor deelneming;
 - (e) als gunningscriterium geldt hetzij de economisch voordeligste aanbieding, waarbij specifieke beoordelingscriteria zoals de leverings- of uitvoeringstermijn, de kosteneffectiviteit, kwaliteit, technische verdiensten, klantenservice, verbintenissen met betrekking tot reserveonderdelen, prijs, enz.. een rol spelen, hetzij alleen de laagste prijs.
2. De partijen zorgen ervoor dat hun onder de overeenkomst vallende organisaties bij de in het bestek opgenomen technische specificaties meer het accent leggen op prestatiekenmerken dan op het ontwerp of op beschrijvende kenmerken. De specificaties dienen gebaseerd te zijn op internationale normen, wanneer deze bestaan, en anders op nationale technische voorschriften, erkende nationale normen of bouwvoorschriften. Het is verboden technische specificaties vast te stellen of toe te passen die tot doel of als gevolg hebben dat onnodige belemmeringen worden opgeworpen voor de aankoop van producten of diensten van een van beide partijen door een onder de overeenkomst vallende organisatie van de andere partij of voor de handel in deze goederen of diensten tussen de partijen.

Artikel 5

Beroepsprocedures

1. De partijen zorgen voor niet-discriminerende, snelle, doorzichtige en doeltreffende procedures die leveranciers of dienstverrichters in staat stellen beroep in te stellen tegen veronderstelde inbreuken op deze overeenkomst die zich hebben voorgedaan in het kader van aanbestedingen waarbij zij een belang hebben of hadden. De in bijlage V beschreven beroepsprocedures zijn van toepassing.
2. De partijen zien erop toe dat hun respectieve onder de overeenkomst vallende organisaties de relevante stukken aangaande de onder dit hoofdstuk vallende aanbestedingsprocedures gedurende ten minste drie jaar bewaren.
3. De partijen zien erop toe dat de besluiten van de voor de beroepsprocedures verantwoordelijke instanties daadwerkelijk worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6

Non-discriminatie

1. De partijen zorgen ervoor dat de onder de overeenkomst vallende organisaties die op hun respectieve grondgebieden zijn gevestigd, bij hun procedures en praktijken in verband met de gunning van opdrachten boven de in artikel 3, lid 4, genoemde drempelwaarde:
 - (a) producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters van de andere partij niet minder gunstig behandelen dan
 - (i) binnenlandse producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters, en
 - (ii) producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters uit derde landen;
 - (b) een op het nationaal grondgebied gevestigd leverancier of dienstverrichter niet minder gunstig behandelen dan een andere op het nationaal grondgebied gevestigde leverancier of dienstverrichter op grond van de mate van eigendom van of deelneming in natuurlijke of rechtspersonen van de andere partij;
 - (c) een op het nationaal grondgebied gevestigd leverancier of dienstverrichter niet discrimineren omdat het geleverde product of de geleverde dienst uit de andere partij afkomstig is;
 - (d) bij de erkenning of selectie van producten, diensten, leveranciers en dienstverrichters of bij de beoordeling van de offertes en de gunning van de opdrachten geen compensaties verlangen.

2. De partijen verbinden zich ertoe op generlei wijze directe of indirecte discriminerende gedragingen op te leggen aan de bevoegde instanties of aan de onder de overeenkomst vallende organisaties. In bijlage X zijn voorbeelden van gebieden opgenomen waarop zich een dergelijke discriminatie zou kunnen voordoen.
3. Ten aanzien van procedures en praktijken in verband met de plaatsing van opdrachten beneden de in artikel 3, lid 4, genoemde drempelwaarden verbinden partijen zich ertoe de onder de overeenkomst vallende organisaties aan te sporen de leveranciers en dienstverrichters van de andere partij overeenkomstig het bepaalde in lid 1 te behandelen. De partijen komen overeen dat uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst de voorwaarden en de werking van deze bepaling opnieuw zullen worden bekeken in het licht van de bij de onderlinge betrekkingen opgedane ervaringen. Daartoe zal het Gemengd Comité lijsten opstellen van de situaties waarin het in artikel 6 neergelegde beginsel wordt toegepast.
4. De in lid 1, met name onder a), punt i), en in de leden 2 en 3 uiteengezette beginselen laten de maatregelen onverlet die noodzakelijk zijn voor het integratieproces van de EG en voor de totstandbrenging en de werking van de communautaire interne markt alsmede voor de ontwikkeling van de Zwitserse interne markt. Voorts doen deze principes, met name die welke onder a), punt ii), zijn uiteengezet, geen afbreuk aan de preferentiële behandeling die wordt verleend krachtens bestaande of toekomstige regionale overeenkomsten inzake economische integratie. De toepassing van deze bepaling mag echter de werking van deze overeenkomst niet uithollen. De maatregelen waarop deze bepaling van toepassing is, worden opgesomd in bijlage IX; elke partij kan andere maatregelen aanmelden die hiervoor in aanmerking komen. Op verzoek van een van de partijen wordt in het Gemengd Comité overleg gepleegd om een blijvende goede werking van deze overeenkomst te waarborgen.

Artikel 7

Uitwisseling van informatie

1. Voor zover noodzakelijk met het oog op de goede toepassing van hoofdstuk II, wisselen de partijen onderling informatie uit over voorgenomen wijzigingen in hun relevante wetgeving die onder de werkingssfeer van deze overeenkomst vallen of zouden kunnen vallen (ontwerp-richtlijnen, ontwerpen van wet en van andere besluiten, voorstellen tot wijziging van het *Concordat intercantonal*).
2. Elke partij stelt de andere tevens in kennis van elk ander vraagstuk betreffende de interpretatie en toepassing van deze overeenkomst.
3. De partijen delen elkaar de namen en adressen mee van “contactpunten” die tot taak hebben inlichtingen te verstrekken over de rechtsregels die onder de werkingssfeer van deze overeenkomst en van de GPA vallen, met inbegrip van die op lokaal niveau.

Artikel 8

Toezichthoudende autoriteit

1. Op de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst op het grondgebied van elk partij wordt toezicht gehouden door een onafhankelijke autoriteit. Deze autoriteit is bevoegd om kennis te nemen van elk bezwaar en elke klacht over de toepassing van deze overeenkomst. Zij treedt snel en doeltreffend op.
2. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst wordt deze autoriteit tevens de bevoegdheid verleend om zelf een procedure in te leiden of administratieve of gerechtelijke stappen te ondernemen tegen onder de overeenkomst vallende organisaties die zich schuldig maken aan schendingen van deze overeenkomst bij het plaatsen van opdrachten.

Artikel 9

Dringende maatregelen

1. Indien een partij van oordeel is dat de andere de krachtens deze overeenkomst op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen of dat een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling dan wel een gedraging van de andere partij de voordelen die voor haar uit deze overeenkomst voortvloeien in aanzienlijke mate beperkt of dreigt te beperken en indien de partijen het niet snel eens kunnen worden over een passende vergoeding of over een andere oplossing voor het geschil, kan de gelaedeerde partij, onverminderd de andere rechten en verplichtingen die zij aan het internationale recht ontleent, de toepassing van deze overeenkomst partieel of, in voorkomend geval, volledig opschorten. In dat geval stelt zij de andere partij daarvan onverwijld in kennis. De gelaedeerde partij kan voorts overeenkomstig artikel 18, lid 3, de overeenkomst opzeggen.
2. De draagwijdte en de geldigheidsduur van deze maatregelen blijven beperkt tot hetgeen noodzakelijk is om de situatie recht te zetten en in voorkomend geval een billijk evenwicht tussen de uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en plichten tot stand te brengen.

Artikel 10

Geschillenbeslechting

Elk geschil betreffende de uitlegging of toepassing van deze overeenkomst kan door elk van beide overeenkomstsluitende partijen aan het Gemengd Comité worden voorgelegd. Dit tracht een oplossing voor het geschil te vinden. Alle gegevens die dienstig kunnen zijn voor een grondig onderzoek van de situatie, met het oog op het vinden van een aanvaardbare oplossing, worden aan het Gemengd Comité verstrekt. Het Gemengd Comité onderzoekt in dit verband alle mogelijkheden die een blijvende goede werking van deze overeenkomst kunnen waarborgen.

Artikel 11

Gemengd Comité

1. Er wordt een Gemengd Comité ingesteld dat verantwoordelijk is voor het beheer en de correcte toepassing van deze overeenkomst. In dat verband biedt het een kader voor gedachte-wisselingen en voor de uitwisseling van gegevens, alsmede voor overleg tussen de partijen.
2. Het Gemengd Comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de partijen en neemt in onderlinge overeenstemming standpunten in. Het stelt zijn reglement van orde vast en kan werkgroepen oprichten die het bij de uitvoering van zijn taak bijstaan.
3. Met het oog op de goede werking van deze overeenkomst komt het Gemengd Comité minstens eenmaal per jaar of op verzoek van een van de partijen bijeen.
4. Het Gemengd Comité onderzoekt op geregelde tijden de bijlagen van deze overeenkomst en kan deze op verzoek van een van de partijen wijzigen.

Artikel 12

Informatietechnologie

1. De partijen werken samen om ervoor te zorgen dat de informatie die in hun respectieve gegevensbanken over overheidsopdrachten is opgeslagen, met name de informatie in aankondigingen en bestekken, wat kwaliteit en toegankelijkheid betreft vergelijkbaar is. Ook werken zij samen om te ervoor te zorgen dat de informatie die langs elektronische weg ten behoeve van overheidsopdrachten tussen belanghebbenden wordt uitgewisseld wat kwaliteit en toegankelijkheid betreft vergelijkbaar is.
2. Met inachtneming van de problemen die op het gebied van de interoperabiliteit en inter-connectie bestaan, en na overeenstemming te hebben bereikt aangaande de vergelijkbaarheid van de in lid 1 bedoelde informatie, nemen de partijen de vereiste maatregelen om de leveranciers en dienstverrichters van de andere partij toegang te verlenen tot de in hun gegevensbanken opgeslagen informatie over aanbestedingen en met name tot aankondigen van aanbestedingen. Zij geven de leveranciers en dienstverrichters van de andere partij dus toegang tot hun elektronische aanbestedingssystemen en met name tot elektronische inschrijvings-mogelijkheden. De partijen houden eveneens naar behoren rekening met artikel XXIV, lid 8, van de GPA.

Artikel 13

Tenuitvoerlegging

1. De partijen nemen alle algemene of bijzondere maatregelen die ertoe dienen dat de uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen worden nagekomen.
2. Zij zien af van alle maatregelen die het bereiken van de doelstellingen van deze overeenkomst in gevaar zouden kunnen brengen.

Artikel 14

Herziening

De partijen toetsen de werking van deze overeenkomst binnen drie jaar na de datum van haar inwerkingtreding teneinde de tenuitvoerlegging ervan zo nodig te verbeteren.

Artikel 15

Relatie met de WTO-akkoorden

Deze overeenkomst doet geen afbreuk aan de rechten en plichten die voor de partijen uit de in het kader van de WTO gesloten akkoorden voortvloeien.

Artikel 16

Geografisch toepassingsgebied

Deze overeenkomst is van toepassing op de gebieden die vallen onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, onder de voorwaarden die in het Verdrag zijn genoemd, enerzijds, en op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat anderzijds.

Artikel 17

Bijlagen

De bijlagen bij deze overeenkomst maken daarvan een integrerend deel uit.

Artikel 18

Inwerkingtreding en duur

1. Deze overeenkomst wordt door de partijen geratificeerd of goedgekeurd volgens de voor iedere partij geldende procedures. Zij treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de laatste kennisgeving van nederlegging van de ratificatie- of goedkeuringsakten voor alle zeven onderstaande akkoorden:
 - akkoord over bepaalde aspecten van overheidsopdrachten;
 - akkoord inzake het vrije verkeer van personen;
 - akkoord inzake de luchtvaart;
 - akkoord inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;
 - akkoord inzake de handel in landbouwproducten;
 - akkoord over de wederzijdse erkenning op het gebied van de conformiteitsbeoordeling;
 - akkoord inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking.
2. Deze overeenkomst geldt aanvankelijk voor zeven jaar. Zij wordt voor onbepaalde tijd verlengd, tenzij de Gemeenschap of Zwitserland vóór het aflopen van de aanvankelijke periode van zeven jaar de andere partij ervan in kennis stelt de overeenkomst niet te willen verlengen. In dit laatste geval zijn de bepalingen van lid 4 van toepassing.
3. De Gemeenschap en Zwitserland kunnen de overeenkomst opzeggen door de andere partij van hun besluit in kennis te stellen. In het geval van opzegging zijn de bepalingen van lid 4 van toepassing.
4. De geldigheid van de zeven in lid 1 genoemde akkoorden vervalt zes maanden na ontvangst van het bericht van niet-verlenging overeenkomstig lid 2 of van opzegging overeenkomstig lid 3.

Deze overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

BIJLAGEN

Bijlage I

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub a) tot en met c),
en lid 5, van de overeenkomst)

Telecommunicatieorganisaties die onder de overeenkomst vallen

Bijlage I A - Europese Gemeenschappen

BELGIË	<i>Belgacom</i>
DENEMARKEN	<i>Tele Danmark</i> en dochterondernemingen
DUITSLAND	<i>Deutsche Bundespost Telekom</i>
GRIEKENLAND	<i>OTE/Hellenic Telecom Organization</i>
SPANJE	<i>Telefónica de España S.A.</i>
FRANKRIJK	<i>France Telecom</i>
IERLAND	<i>Telecom Éireann</i>
ITALIË	<i>Telecom Italia</i>
LUXEMBURG	<i>Administration des postes et télécommunications</i>
NEDERLAND	<i>Koninklijke PTT Nederland NV</i> en dochterondernemingen, met uitzondering van PTT Post BV
OOSTENRIJK	<i>Österreichische Post- und Telekommunikation (PTT)</i>
PORTUGAL	<i>Telecom Portugal, SA</i> en dochterondernemingen
FINLAND	<i>Sonera</i>
ZWEDEN	<i>Telia</i>
VERENIGD KONINKRIJK	<i>British Telecommunications (BT)</i> <i>City of Kingston upon Hull</i>

Deze telecommunicatieorganisaties vallen onder de overeenkomst
voorzover op hen Richtlijn 93/38, laatstelijk gewijzigd bij
Richtlijn 98/4/EG van 16 februari 1998 (PB L 101 van 4.4.1998,
blz. 1) van toepassing is.

Bijlage I B - Zwitserland

Nadere omschrijving van de organisaties die een activiteit op het
gebied van de telecommunicatie uitoefenen in de zin van
artikel 3, lid 1 en lid 2, sub a) tot en met c) van de
overeenkomst

Organisaties die openbare telecommunicatiediensten verlenen
krachtens een concessie in de zin van artikel 66, eerste alinea,
van de "loi fédérale sur les télécommunications" van
30 april 1997.

Bijvoorbeeld: Swisscom.

Bijlage II

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub d), en lid 5, van de overeenkomst)

Spoorwegexploitanten die onder de overeenkomst vallen

Bijlage II A - Europese Gemeenschappen

BELGIË	<i>Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen/Société nationale des chemins de fer belges</i>
DENEMARKEN	<i>Danske Statsbaner (DSB)</i> Organisaties werkzaam /opgericht op grond van lov nr. 295 af 6. juni 1984 om privatbanerne, jf. lov nr. 245 af 6. august 1977.
DUITSLAND	<i>Deutsche Bundesbahn</i> Andere organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren, als bedoeld in paragraaf 2, lid 1, van de <i>Allgemeine Eisenbahngesetz</i> vom 29. Maerz 1951.
GRIEKENLAND	<i>Organismos Sidirodromon Ellados/Griekse Spoorwegen (OSE)/Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ)</i>
SPANJE	<i>Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles (RENFE).</i> <i>Ferrocarriles de Vía Estrecha (FEVE).</i> <i>Ferrocarriles de la Generalitat de Catalunya (FGC).</i> <i>Eusko Trenbideak (Bilbao).</i> <i>Ferrocarriles de la Generalitat Valenciana (FGV).</i>
FRANKRIJK	<i>Société nationale des chemins de fer français</i> en andere réseaux ferroviaires ouverts au public, als bedoeld in de loi d'orientation des transports intérieurs du 30 décembre 1982, titre II, chapitre 1er du transport ferroviaire
IERLAND	<i>Iarnrod Éireann (Irish Rail).</i>
ITALIË	<i>Ferrovie dello Stato</i> Organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren en werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 10 van de <i>Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'Industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.</i> Organisaties die werkzaam zijn op grond van een door de Staat overeenkomstig speciale wetten verleende concessie, cf. <i>Titolo XI, Capo II, Sezione Ia del Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.</i> Organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren en werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4 van de <i>Legge 14 giugno 1949, n. 410 - Concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione.</i>

	Organisaties of lokale overheden die openbare vervoerdiensten per trein leveren op grond van een concessie overeenkomstig artikel 14 van de Legge 2 agosto 1952, n. 1221 - Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.
LUXEMBURG	<i>Chemins de fer luxembourgeois (CFL).</i>
NEDERLAND	<i>Nederlandse Spoorwegen NV.</i>
OOSTENRIJK	Organisaties die openbare vervoerdiensten per trein leveren overeenkomstig de <i>Eisenbahngesetz</i> 1957 (BGBl. nr. 60/1957)
PORTUGAL	<i>Caminhos de Ferro Portugueses.</i>
FINLAND	<i>Valtionrautatiet/Statsjärnvägarna (Staatsspoorwegen)</i>
ZWEDEN	Openbare organisaties die vervoerdiensten per trein leveren overeenkomstig <i>förordningen</i> (1988:1379) om <i>statens spåranläggningar & lagen</i> (1990:1157) om <i>järnvägssäkerhet</i> . Regionale en lokale openbare organisaties die regionale of lokale spoorwegverbindingen verzorgen op grond van <i>lagen</i> (1978:438) om <i>huvudmannaskap foer viss kollektiv persontrafik</i> . Particuliere organisaties die vervoerdiensten per trein leveren op grond van een vergunning overeenkomstig <i>foerordningen</i> (1988:1379) om <i>statens spaaranlaeggningar</i> indien deze vergunningen overeenstemmen met artikel 2, lid 3, van de richtlijn.
VERENIGD KONINKRIJK	<i>British Railways Boards.</i> <i>Northern Ireland Railways.</i>

Bijlage II B - Zwitserland

Nadere omschrijving van de organisaties voor spoorwegvervoer in de zin van artikel 3, lid 1 en lid 2, sub d), van de overeenkomst

Chemins de fer fédéraux (CFF)¹

Organisaties in de zin van artikel 1, tweede alinea en artikel 2, eerste alinea van de "loi fédérale du 20 décembre 1957 sur les chemins de fer", voorzover zij diensten van openbaar vervoer per spoor (normaalspoor en smalspoor) ter beschikking stellen of exploiteren².

Bijvoorbeeld: BLS, MthB, chemin de fer du Jura, RhB, FO, GFM.

¹ Met uitzondering van financiële participaties en ondernemingen die niet direct op het gebied van vervoer werkzaam zijn.

² Met uitzondering van financiële participaties en ondernemingen die niet direct op het gebied van vervoer werkzaam zijn.

Bijlage III

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub e), en lid 5, van de overeenkomst)

Organisaties werkzaam in de sector van de energievoorziening

Bijlage III A- Europese Gemeenschappen

a) Vervoer of distributie van gas of warmte

BELGIË	Distrigaz SA, werkzaam op grond van de wet van 29 juli 1983. Organisaties belast met het vervoer van gas (op basis van een vergunning of concessie) overeenkomstig de wet van 12 april 1965, als gewijzigd bij de wet van 28 juli 1987. Organisaties belast met de distributie van gas en werkzaam overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986. Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
DENEMARKEN	Dansk Olie og Naturgas A/S, werkzaam op basis van een exclusief recht, verleend overeenkomstig de bekendtgoerelse nr. 869 af 18 juni 1979 om eneretsbevilling til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas. Organisaties die werkzaam zijn overeenkomstig lov nr. 249 af 7 juni 1972 om naturgasforsyning. Organisaties belast met de distributie van gas of warmte op grond van een vergunning overeenkomstig hoofdstuk IV van lov om varmforsyning, jf lov bekendtgoerelse nr 330 af 29 juni 1983. Organisaties belast met het vervoer van gas op grond van een vergunning overeenkomstig bekendtgoerelse nr 141 af 13 marts 1974 om roerledningsanlaeg paa dansk kontinentalsokkelomraade til transport af kulbrinter (het installeren van pijpleidingen op het continentaal plat voor het vervoer van koolwaterstoffen).
DUITSLAND	Organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas als bedoeld in paragraaf 2, lid 2, van de Gesetz zur Foerderung der Energiewirtschaft vom 13 Dezember 1935 (Energiewirtschaftsgesetz), laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19.12.1977.

	Lokale overheden of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
GRIEKENLAND	DEP, belast met het vervoer of de distributie van gas overeenkomstig Ministerieel Besluit 2583/1987 (Anathesi sti Dimosia Epicheirisi Petrelaioy armodiotiton schetikon me to fysiko serio) Systasi tis DEPA AE (Dimosia Epicheirisi Aerioy, Anonymos Etaireia).
SPANJE	Gemeentelijk Gasbedrijf van Athene NV, DEFA belast met het vervoer of de distributie van gas. Organisaties die werkzaam zijn op grond van Ley no 10 de 15 de junio de 1987.
FRANKRIJK	Société nationale des gaz du Sud-Ouest, belast met het vervoer van gas. Gaz de France, opgericht bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz. Organisaties (sociétés d'économie mixte of régies) belast met de distributie van elektriciteit als bedoeld in artikel 23 van de loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz. Compagnie française du méthane, belast met het vervoer van gas.
	Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
IERLAND	Irish Gas Board werkzaam op grond van de Gas Act 1976 to 1987 en andere organisaties geregeld bij Statute. Dublin Corporation, belast met de distributie van wamte.
ITALIË	SNAM et SGM e Montedison, belast met het vervoer van gas. Organisaties belast met de distributie van gas overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n 2578 et du Decreto del PR n 902 del 4 ottobre 1986. Organisaties belast met de distributie van warmte overeenkomstig artikel 10 de Legge n 308 del 29 maggio 1982, (norme sul contenimento dei consumi energetici, lo sviluppo delle fonti rinnovabili di energia, l'esercizio di centrali electtriche alimentate con combustibili diversi dagli idrocarburi).
	Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
LUXEMBURG	Société de transport de gaz SOTEG SA

	Gaswierk Esch-Uelzecht SA. Service industriel de la commune de Dudelange. Service industriel de la commune de Luxembourg. Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
NEDERLAND	NV Nederlandse Gasunie. Organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas op basis van een door de lokale overheden overeenkomstig de Gemeentewet verleende vergunning. Lokale en provinciale organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas overeenkomstig de Gemeentewet en de Provinciewet. Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte.
OOSTENRIJK	Gas: aanbestedende diensten voor het vervoer of de distributie van gas, overeenkomstig Energiewirtschaftsgesetz 1935, dRGBl. I S 1451/1935, laatstelijk gewijzigd bij dRGBl. I S 467/1941. Warmte: administratieve diensten voor het vervoer of de distributie van warmte, krachtens vergunningen overeenkomstig de Oostenrijkse wet tot regeling van ambacht, handel en industrie (Gewerbeordnung, BGBl. n° 50/1974).
PORTUGAL	Petroquímica e Gás de Portugal (EP) overeenkomstig Decreto-Lei no 346-A/88 de 29 de Setembro de 1988.
FINLAND	Gemeentelijke energiebedrijven, of verenigingen daarvan, dan wel andere organisaties voor het vervoer of de distributie van gas of warmte, krachtens een door de gemeentelijke overheid verleende concessie.
ZWEDEN	Organisaties die gas of warmte vervoeren of distribueren krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1978:160) om vissa roerledninggar.
VERENIGD KONINKRIJK	British Gas PLC en andere organisaties die werkzaam zijn op grond van de Gas Act 1986. Lokale overheden, of verenigingen daarvan, belast met de distributie van warmte, overeenkomstig Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976. Electricity Boards, belast met de distributie van warmte, overeenkomstig Electricity Act 1947.

b) Exploratie en winning van aardolie of aardgas

De organisaties aan wie machtiging, vergunning, licentie of concessie werd verleend voor de exploratie of winning van aardolie en aardgas overeenkomstig de volgende wettelijke bepalingen:

BELGIË	Wet van 1 mei 1939, aangevuld bij Koninklijk Besluit nr. 83 van 28 november 1939 betreffende het opsporen en de winning van aardolie en aardgas. Koninklijk Besluit van 15 november 1919. Koninklijk Besluit van 7 april 1953. Koninklijk Besluit van 15 maart 1960 (Wet inzake het continentaal plat van 15 juni 1969). Arrêté de l'exécutif régional wallon van 29 september 1982. Besluit van de Vlaamse Executieve van 30 mei 1984.
DENEMARKEN	Lov nr. 293 af 10 juni 1981 om anvendelse af Danmarks undergrund. Lov om kontinentalsoklen, jf lovbekendtgørelse nr 182 af 1 maj 1979
DUITSLAND	Bundesberggesetz vom 13 August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.
GRIEKENLAND	Wet 87/1975 tot oprichting van DEP EKY (Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Petrelaiou).
SPANJE	Ley sobre Investigación y Explotación de Hidrocarburos de 27 de junio de 1974 en de toepassingsbesluiten daarvan.
FRANKRIJK	Code minier (décret 56-838 du 16 août 1956), als gewijzigd bij de loi 56-1327 du 29 décembre 1956, l'ordonnance 58-1186 du 10 décembre 1958, décret 60-800 du 2 août 1960, loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 du 11 mars 1980.
IERLAND	Continental Shelf Act 1960. Petroleum and Other Minerals Development Act 1960. Ireland Exclusive Licensing Terms 1975. Revised Licensing Terms 1987. Petroleum (Production) Act (NI) 1964.
ITALIË	Legge 10 febbraio 1953, n. 136 Legge 11 gennaio 1957, n. 6 als gewijzigd bij Legge 21 luglio 1967, n. 613.
LUXEMBURG	-
NEDERLAND	Mijnwet nr 285 van 21 april 1810. Wet opsporing delfstoffen nr 258 van 3 mei 1967. Mijnwet continentaal plat 1965, nr. 428 van 23 september 1965.
OOSTENRIJK	Organisaties opgericht op grond van de Berggesetz 1975 (BGBl. nr. 259/1975), laatstelijk gewijzigd bij (BGBl. n° 193/1993).

PORTUGAL	Area émergée: Decreto-Lei no 543/74 de 16 de Outubro de 1974, no 168/77 de 23 de Abril de 1977, no 266/80 de 7 de Agosto de 1980, no 174/85 de 21 de Maio de 1985 et Despacho no 22 de 15 de Março de 1979. Area immergée: Decreto-Lei no 47973 de 30 de Setembro de 1967, no 49369 de 11 de Novembro de 1969, no 97/71 de 24 de Março de 1971, no 96/74 de 13 de Março de 1974, no 266/80 de 7 de Agosto de 1980, no 2/81 de 7 de Janeiro de 1981 et no 245/82 de 22 de Junho de 1982.
FINLAND	-
ZWEDEN	Organisaties die aardolie of aardgas exploreren of winnen op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig lagen (1966:314) om kontinentalschelfen.
VERENIGD KONINKRIJK	Petroleum Production Act 1934, als aangevuld bij de Continental Shelf Act 1964. Petroleum (Production) Act (Northern Ireland) 1964.

c) Exploratie en winning van steenkool en andere vaste brandstoffen

BELGIË	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool en andere vaste brandstoffen overeenkomstig het arrêté du Régent du 22 août 1948 et en de loi du 22 avril 1980.
DENEMARKEN	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig lovbekendtgørelse nr 531 af 10 oktober 1984.
DUITSLAND	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Bundesberggesetz vom 13. August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.
GRIEKENLAND	Openbaar elektriciteitsbedrijf Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy, dat is belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Mijnwet van 1973, als gewijzigd bij de wet van 27 april 1976.
SPANJE	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen ingevolge Ley 22/1973, de 21 de julio de 1973, de Minas, gewijzigd bij Ley 54/1980 de 5 de noviembre de 1980 en bij Real Decreto Legislativo 1303/1986 de 28 de junio de 1986.

FRANKRIJK	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de code minier (décret 56-863 du 16 août 1956), als gewijzigd bij loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 en arrêté du 11 mars 1980.
IERLAND	Bord na Mona. Organisaties belast met de exploratie en winning van steenkool overeenkomstig de Minerals Development Acts, 1940-1970.
ITALIË	Carbo Sulcis SpA
LUXEMBURG	-
NEDERLAND	-
OOSTENRIJK	Organisaties die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen overeenkomstig de Berggesetz 1975 (BGBl. nr. 0259/1975).
PORTUGAL	Empresa Carbonífera do Douro. Empresa Nacional de Urânio.
FINLAND	Organisaties die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen en die werken op basis van een exclusief recht overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Laki oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia (687/78).
ZWEDEN	Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig Lag (1966:314) om kontinentalsockeln.
VERENIGD KONINKRIJK	British Coal Corporation (BCC), opgericht overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946. Organisaties waaraan een vergunning is verleend door de BCC overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946. Organisaties belast met de exploratie of winning van steenkool en andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Mineral Development Act (Northern Ireland) 1969.

Bijlage III B - Zwitserland

a) Vervoer of distributie van gas of warmte

Organisaties belast met het vervoer of de distributie van gas op grond van een concessie in de zin van artikel 2 van de "loi fédérale du 4 octobre 1963 sur les installations de transport par conduites de combustibles ou carburants liquides ou gazeux".
Organisaties belast met het vervoer of de distributie van warmte op grond van een kantonale concessie.
Bijvoorbeeld: SWISSGAS AG, Gaznat SA, Gasverbund Ostschweiz AG, REFUNA AG, Cadbar SA.

b) Exploratie en winning van aardolie of aardgas

Organisaties voor de exploratie en de winning van aardolie of aardgas overeenkomstig het "Concordat intercantonal du 24 septembre 1955 concernant la prospection et l'exploitation du pétrole entre les cantons de Zurich, Schwyz, Glaris, Zoug, Schaffhouse, Appenzell Rh.-Ext., Appenzell Rh.-Int., Saint-Gall, Argovie et Thurgovie".
Bijvoorbeeld: Seag AG.

c) Exploratie en winning van steenkool of andere vaste brandstoffen

Geen organisaties in Zwitserland

Bijlage IV

(als bedoeld in artikel 3, lid 1 en lid 2, sub f), en lid 5, van de overeenkomst)

Particuliere organisaties die een dienst van openbaar nut aanbieden en die onder de overeenkomst vallen

Bijlage IV A - Europese Gemeenschappen

a) Productie, vervoer of distributie van drinkwater

BELGIË	Organisatie opgericht ingevolge het décret du 2 juillet 1987 de la région wallonne érigeant en entreprise régionale de production et d'adduction d'eau le service du ministère de la région chargé de la production et du grand transport d'eau. Organisatie opgericht ingevolge het arrêté du 23 avril 1986 portant constitution d'une société wallonne de distribution d'eau. Organisatie opgericht ingevolge het Besluit van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1985 houdende vaststelling van de statuten van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening. Organisaties voor de productie of de distributie van water opgericht ingevolge de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986. Organisaties voor de productie of distributie van water opgericht ingevolge de gemeentewet, artikel 147 bis, ter en quater inzake gemeentebedrijven.
DENEMARKEN	Organisaties voor de productie of distributie van water, bedoeld in artikel 3, lid 3, van lovbekendtgørelse om vandforsyning m.v. af 4 juli 1985
DUITSLAND	Organisaties voor de productie of distributie van water bedoeld in de Eigenbetriebsverordnungen of Eigenbetriebsgesetze van de Länder (Kommunale Eigenbetriebe). Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Gesetze ueber die Kommunale Gemeinschaftsarbeit oder Zusammenarbeit van de Länder. Organisaties voor de productie van water overeenkomstig de Gesetz ueber Wasser- und Bodenverbaende vom 10. Februar 1937 en de erste Verordnung ueber Wasser- und Bodenverbaende vom 3. September 1937. (Regiebetriebe), voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Kommunalgesetze, en in het bijzonder de Gemeindeordnungen der Länder.

	Organisaties opgericht overeenkomstig de Aktiengesetz vom 6. September 1965, laatstelijk gewijzigd op 19. Dezember 1985 of GmbH-Gesetz vom 20. Mai 1898, laatstelijk gewijzigd op 15 mei 1986, of die de rechtsvorm hebben van een Kommanditgesellschaft, voor de productie of distributie van water op grond van een speciale overeenkomst met de regionale of lokale overheden.
GRIEKENLAND	Het waterleidingbedrijf van Athene (Etaireia Ydrefseos - APOCHETEFSEOS Protenoysis) ingesteld overeenkomstig wet 1068/80 van 23 augustus 1980. Het waterleidingbedrijf van Saloniki (Organismos Ydrefseos Thessalonikis) dat zijn activiteit uitoefent overeenkomstig Presidentieel Besluit 61/1988. Het waterleidingbedrijf van Volos (Etaireia Ydrefseos Voloy) dat zijn activiteit uitoefent overeenkomstig wet 890/1979. Gemeentebedrijven (Dimotikes Epicheiriseis Ydrefseos-APOCHETEFSEOS) voor de productie of distributie van water, opgericht overeenkomstig wet 1069/80 van 23 augustus 1980. Samenwerkingsverbanden van lagere overheden (Syndesmoi Ydrefsis) die hun activiteit uitoefenen op grond van de wet op de lagere overheden (Kodikas Dimon kai Koinotiton) uitgevoerd op grond van Presidentieel Besluit 76/1985.
SPANJE	Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig Ley no 7/1985 de 2 de abril de 1985. Reguladora de las Bases del Régimen local en het Decreto Real no 781/1986 Texto Refundido Régimen local. Canal de Isabel II. Ley de la Comunidad Autónoma de Madrid de 20 de diciembre de 1984. Mancomunidad de los Canales de Taibilla, Ley de 27 de abril de 1946.
FRANKRIJK	Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig de: - dispositions générales sur les régions, code des communes L 323-1 à L 328-8, R 323-1 à R 323-6 (dispositions générales sur les régions) - code des communes L 323-8, R 323-4 (régies directes ou de fait) décret-loi du 28 décembre 1926, règlement d'administration publique du 17 février 1930 - code des communes L 323-10 à L 323-13, R 323-75 à 323-132 (régies à simple autonomie financière) - code des communes L 323-9, R 323-7 à R 323-74, décret du 19 octobre 1959 (régies à personnalité morale et à autonomie financière) - code des communes L 324-1 à L 324-6, R 324-1 à R 324-13 (gestion déléguée, concession et affermage)

	- jurisprudence administrative, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (gérance) - code des communes R 324-6, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (régie intéressée) - circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (exploitation aux risques et périls) - décret du 20 mai 1955, loi du 7 juillet 1983 sur les sociétés d'économie mixte (participation à une société d'économie mixte) - code des communes L 322-1 à L 322-6, R 322-1 à R 322-4 (dispositions communes aux régies, concessions et affermages)
IERLAND	Organisaties die water produceren of distribueren overeenkomstig de Local Government (Sanitary Services) Act 1878 to 1964
ITALIË	Organisaties die water produceren of distribueren overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 en het Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986 Ente Autonomo Acquedotto Pugliese, ingesteld overeenkomstig RDL 19 ottobre 1919, n. 2060 Ente Acquedotti Siciliani, ingesteld overeenkomstig leggi regionali 4 settembre 1979, n. 2/2 e 9 agosto 1980, n. 81 Ente Sardo Acquedotti e Fognature, ingesteld overeenkomstig legge del 5 giugno 1963 n. 9
LUXEMBURG	De lokale overheidsdiensten voor watervoorziening. Gemeentelijke samenwerkingsverbanden belast met de productie of distributie van water opgericht overeenkomstig de loi du 14 février 1900 concernant la création des syndicats de communes telle qu'elle a été modifiée et complétée par la loi du 23 décembre 1958 et par la loi du 29 juillet 1981 en overeenkomstig de loi du 31 juillet 1962 ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable du grand-duché de Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre.
NEDERLAND	Organisaties voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Waterleidingwet van 6 april 1957, gewijzigd bij de wetten van 30 juni 1967, 10 september 1975, 23 juni 1976, 30 september 1981, 25 januari 1984, 29 januari 1986.
OOSTENRIJK	Lokale overheidsdiensten (Gemeinden) en intercommunale organisaties (Gemeindeverbaende) die drinkwater produceren, vervoeren en distribueren overeenkomstig de Wasserversorgungsgesetze van de negen Laender.

PORTUGAL	Empresa Pública das Águas Livres voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Decreto-Lei no 190/81 de 4 de Julho de 1981. Lokale overheidsdiensten voor de productie of distributie van water.
FINLAND	Organisaties voor de productie, het vervoer en de distributie van drinkwater overeenkomstig artikel 1 van Laki yleisistä vesi- ja viemäerilaitoksista (982/77) van 23 december 1977.
ZWEDEN	Lokale overheden en gemeentelijke bedrijven voor de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater, overeenkomstig lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar.
VERENIGD KONINKRIJK	Water Companies voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water Acts 1945 en 1989. Central Scotland Water Development Board, die water produceert en de Water Authorities voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water (Scotland) Act 1980. Het Department of the Environment for Northern Ireland dat belast is met de productie en distributie van water overeenkomstig de Water and Sewerage (Northern Ireland) Order 1973

b) Productie, vervoer of distributie van elektriciteit

BELGIË	Organisaties belast met vervoer of distributie van elektriciteit overeenkomstig artikel 5 betreffende gemeentelijke en intercommunale bedrijven van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925. Organisaties belast met vervoer of distributie van elektriciteit overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986. Ebes, Intercom, Unerg en andere organisaties belast met productie, vervoer of distributie van elektriciteit aan wie een concessie is verleend voor de distributie overeenkomstig artikel 8 van de gemeentelijke en intercommunale vergunningen van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925. De Openbare Elektriciteitsmaatschappij (Société publique de production d'électricité (SPE)).
DENEMARKEN	Organisaties belast met de productie of het vervoer van elektriciteit op basis van een licentie overeenkomstig paragraaf 3, stk. 1, van de lov nr 54 af 25 februar 1976 om elforsyning, jf bekendtgoerelse nr 607 af 17 december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesomraade.

	Organisaties belast met de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 3, stk. 2, van de lov nr 54 af 25 februar 1976 om elsorsyning, jf bekendtgoerelse nr 607 af 17 december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesomraede en (op basis van machtiging tot onteigening) overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 15 van de lov om electriske staerkstroemsanlaeg, jf lovbekendtgoer else nr 669 af 28 december 1977.
DUITSLAND	Organisaties belast met de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 2, lid 1, van de Gesetz zur Foerderung der Energiewirtschaft (Energiewirtschaftsgesetz) vom 13. Dezember 1935, laatstelijk gewijzigd door de Gesetz vom 19.12.1977, en eigen elektriciteitsproductie voor zover deze onder het toepassingsgebied valt van artikel 2, lid 5, van de richtlijn.
GRIEKENLAND	De Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy (Openbare Energiemaatschappij). Opgericht overeenkomstig wet 1468 van 2 augustus 1950, Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Ilektrismoy, en werkzaam op grond van wet 57/85, Domi, rolos kai tropos dioikisis kai leitoyrgias tis koinonikopoiimenis Dimosias Epicheirisis Ilektrismoy.
SPANJE	Organisaties belast met de productie, vervoer of distributie van elektriciteit ingevolge artikel I van de Decreto, de 12 de marzo de 1954, dat de Reglamento de verificaciones eléctricas y regularidad en el suministro de energía goedkeurt. Decreto 2617/1966, de 20 de octubre, sobre autorización administrativa en materia le instalaciones eléctricas.
FRANKRIJK	Red Eléctrica de España SA, opgericht ingevolge de Decreto Real no 91/1985 de 23 de enero Électricité de France, opgericht bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz. Organisaties (sociétés d'économie mixte of régies) voor de distributie van elektriciteit als bedoeld in artikel 28 van de loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.
IERLAND	Compagnie nationale du Rhône. The Electricity Supply Board (ESB) ingesteld bij en werkzaam op grond van de Electricity Supply Act 1927.
ITALIË	Ente nazionale per l'energia elettrica opgericht bij de legge n 1643, 6 dicembre 1962, approvata con Decreto n.1720, 21 dicembre 1965

	Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4, leden 5 of 8, van legge del 6 dicembre 1962, n. 1643 - Istituzione dell'Ente nazionale per la energia elettrica e trasferimento ad esso delle imprese sercenti le industrie elettriche. Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 20 van de Decreto del Presidente della Repubblica del 18 marzo 1965, n.342 - Norme integrative della legge del 6 dicembre 1962, n 1643 e norme relative al coordinamento e all'esercizio delle attività elettriche esercitate da enti ed imprese diverse dell'Ente nazionale per l'energia elettrica.
LUXEMBURG	Compagnie grand-ducale d'électricité de Luxembourg, die elektriciteit produceert of distribueert overeenkomstig de convention du 11 novembre 1927 concernant l'établissement et l'exploitation des réseaux de distribution d'énergie électrique dans le grand-duché du Luxembourg approuvée par la loi du 4 janvier 1928. Société électrique de l'Our (SEO). Syndicat de communes SIDOR.
NEDERLAND	Elektriciteitsproductie Oost-Nederland Elektriciteitsbedrijf Utrecht-Noord-Holland-Amsterdam (UNA) Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland (EZH) Elektriciteitsproductiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ) Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM) Samenwerkende Elektriciteitsbedrijven (SEP) Organisaties belast met de distributie van elektriciteit op basis van een vergunning van de provinciale overheid overeenkomstig de Provinciewet.
OOSTENRIJK	Organisaties die elektriciteit produceren, vervoeren of distribueren overeenkomstig het tweede Verstaatlichungsgesetz (BGBl. nr. 81/1947) en het Elektrizitaetswirtschaftsgesetz (BGBl. nr. 260/1975), met inbegrip van de Elektrizitaetswirtschaftsgesetze van de negen Laender.
PORTUGAL	Electricidade de Portugal (EDP), opgericht bij Decreto-Lei no 502/76 van de 30 de Junho de 1976. Lokale overheidsdiensten belast met de distributie van elektriciteit ingevolge Artigo 10 - Decreto-Lei no 344-B/82 de 1 de Setembro de 1982, gewijzigd door Decreto-Lei no 297/86 de 19 de Setembro de 1986 Organisaties belast met productie van elektriciteit overeenkomstig de Decreto-Lei no 189/88 de 27 de Maio de 1988. Onafhankelijke elektriciteitsproducenten overeenkomstig de Decreto-Lei no 189/88 de 27 de Maio de 1988

	Empresa de Electricidade dos Açores - EDA, EP, opgericht overeenkomstig Decreto Regional no 16/80 de 21 de Agosto de 1980 Empresa de Electricidade da Madeira, EP, opgericht overeenkomstig fDecreto-Lei no 12/74 de 17 de Janeiro de 1974 en geregionaliseerd overeenkomstig Decreto-Lei no 31/79 de 24 de Fevereiro de 1979 en Decreto-Lei no 91/79 de 19 de Abril de 1979.
FINLAND	Organisaties voor de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig artikel 27 van Saehkoelaki (319/79) van 16 maart 1979.
ZWEDEN	Organisaties voor het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1902:71 s. 1) innefattande vissa bestaemmelser om elektriska anlaeggningar.
VERENIGD KONINKRIJK	De Central Electricity Generating Board en de Area Electricity Boards, belast met de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit ingevolge de Electricity Act en de Electricity Act 1957. De North of Scotland Hydro-Electricity Board (NSHB), belast met de productie, het vervoer en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979. De South Scotland Electricity Board (SSEB), belast met de productie, het transport en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979. De Northern Ireland Electricity Service (NIES), opgericht ingevolge de Electricity Supply (Northern Ireland) Order 1972.

c) Aanbestedende diensten op het gebied van stadsspoorweg-verbindingen, geautomatiseerde systemen, tram-, trolley-, bus of kabelverbindingen

BELGIË	Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (NMB)/Société nationale des chemins de fer vicinaux (SNCV) Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een overeenkomst met de NMB overeenkomstig de artikelen 16 en 21 van de besluitwet van 30 december 1946 betreffende het betaald vervoer van personen over de weg per autobus of autocar. Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB)
--------	--

	Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Antwerpen (MIVA) Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Gent (MIVG) Société des transports intercommunaux de Charleroi (STIC) Société des transports intercommunaux de la région liégeoise (STIL) Société des transports intercommunaux de l'agglomération verviétoise (STIAV), en andere organisaties die opgericht zijn overeenkomstig de loi relative à la création de sociétés de transports en commun urbains/Wet betreffende de oprichting van maatschappijen voor stedelijk gemeenschappelijk vervoer van 22 februari 1962. Openbare vervoerdiensten krachtens een overeenkomst met de MIVB overeenkomstig artikel 10 of met andere transportdiensten overeenkomstig artikel 11 van Koninklijk Besluit 140 van 30 december 1982 betreffende de saneringsmaatregelen toepasselijk op sommige instellingen van openbaar nut, behorend tot het Ministerie van Verkeerswezen.
DENEMARKEN	Danske Statsbaner (DSB). Openbare busdiensten die werkzaam zijn (almindeilig rutekoersel) op basis van een vergunning overeenkomstig lov nr. 115 af 29. marts 1978 om buskoersel.
DUITSLAND	Openbare vervoerdiensten (oeffentlichen Personennahverkehr) overeenkomstig het Personenbefoerderungsgesetz vom 21. Maerz 1961, laatstelijk gewijzigd per 25 juli 1989.
GRIEKENLAND	Ilektrokinita Leoforeia Periochis Athinon-Peiraios (trolleybussen in de regio Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van decreet 768/1970 en wet 588/1977. Ilektrikoi Sidirodromoi Athinon-Peiraios Athènes (elektrische spoorwegen Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van de wetten 352/1976 en 588/1977. Epicheirisi Astikon Sygkoinonion (stadsvervoermaatschappij) werkzaam overeenkomstig wet 588/1977. Koino Tameio Eisprazeos Leoforeion (Gemeenschappelijk Fonds voor busexploitatie) dat werkzaam is op grond van decreet 102/1973. RODA (Dimotiky Epicheirisi Leoforeion Rodoy) (Roda: gemeentelijk busbedrijf op Rhodos). Organismos Astikon Sygkoinonion Thessalonikis (stadsvervoerbedrijf van Thessaloniki) dat werkzaam is op grond van decreet 3721/1957 en wet 716/1980.

SPANJE	Diensten voor openbaar busvervoer overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Régimen local. Corporación metropolitana de Madrid Corporación metropolitana de Barcelona Diensten voor openbaar busvervoer, overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987. Openbare stads- en streekbusdiensten overeenkomstig de artikelen 113 tot en met 118 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987. FEVE, RENFE (of Empresa Nacional de Transportes de Viajeros por Carretera) die openbare busdiensten exploiteren overeenkomstig de Disposiciones adicionales, Primera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1957 Diensten voor openbaar busvervoer overeenkomstig de Disposiciones Transitorias, Tercera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1957
FRANKRIJK	Openbare vervoerdiensten als bedoeld in artikel 7-II van de loi 82-1153 du 30 décembre 1982 (transports intérieurs, orientation). Régie autonome des transports parisiens, Société nationale des chemins de fer français, APTR, en andere openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een vergunning van het syndicat des transports parisiens krachtens de ordonnance de 1959 et ses décrets d'application relatifs à l'organisation des transports de voyageurs dans la région parisienne.
IERLAND	Iarnrod Éireann (Irish Rail). Bus Éireann (Irish Bus). Bus Átha Cliath (Dublin Bus). Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de gewijzigde Road Transport Act 1932.
ITALIË	Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op basis van een concessie overeenkomstig de Legge 28 settembre 1939, n 1822 - Disciplina degli autoservizi di linea (autolinee per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata) - artikel 1, als gewijzigd bij artikel 45 van het Decreto del Presidente della Repubblica 28 giugno 1955, n. 771.

	Openbare vervoerdiensten in de zin van artikel 1, n. 15, van Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 - Approvazione del Testo unico della legge sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province. Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 242 of artikel 256 van Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili. Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 4 van Legge 14 giugno 1949, n. 410, concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione. Organisaties die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 14 van Legge 2 agosto 1952, n. 1221 - Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.
LUXEMBURG	Chemins de fer du Luxembourg (CFL). Service communal des autobus municipaux de la ville de Luxembourg. Transports intercommunaux du canton d'Esch-sur-Alzette (TICE). Autobusondernemers werkzaam op grond van het Règlement grand-ducal du 3 février 1978 concernant les conditions d'octroi des autorisations d'établissement et d'exploitation des services de transports routiers réguliers de personnes rémunérées.
NEDERLAND	Openbare vervoerdiensten overeenkomstig hoofdstuk II (Openbaar vervoer) van de Wet Personenvervoer van 12 maart 1987.
OOSTENRIJK	Openbare vervoerdiensten ingesteld overeenkomstig de Eisenbahngesetz 1957 (BGBl. nr. 60/1957) en de Kraftfahrliniengesetz 1952 (BGBl. n° 84/1952).
PORTUGAL	Rodoviária Nacional, EP. Companhia Carris de Ferro de Lisboa. Metropolitano de Lisboa, EP. Serviços de Transportes Colectivos do Porto. Serviços Municipalizados de Transporte do Bareiro. Serviços Municipalizados de Transporte de Aveiro. Serviços Municipalizados de Transporte de Braga.

	Serviços Municipalizados de Transporte de Coimbra.
	Serviços Municipalizados de Transporte de Portalegre.
FINLAND	Openbare of particuliere busondernemingen die werkzaam zijn op grond van Laki (343/91) luvanvaraisesta henkiloeliikenteestae tiellae en Helsingin kaupungin liikennelaitos (Vervoersraad van Helsinki), die bus- en tramvervoer aan het publiek bieden.
ZWEDEN	Openbare stadsspoorweg- of tramdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap foer viss kollektiv persontrafik en lagen (1990:1157) om jaernvaegssaekerhet. Openbare of particuliere trolleybus- of busdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap foer viss kollektiv persontrafik en lagen (1983:293) om yrkestrafik.
VERENIGD KONINKRIJK	Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de London Regional Transport Act 1984. Glasgow Underground. Greater Manchester Rapid Transit Company. Docklands Light Railway. London Underground Ltd. British Railways Board Tyne and Wear Metro

d) Aanbestedende diensten op het gebied van luchthaven-faciliteiten

BELGIË	Regie der Luchtwegen opgericht bij de Besluitwet van 20 november 1946 houdende instelling van de Regie der Luchtwegen, gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 5 oktober 1970 houdende wijziging van het statuut van de Regie der Luchtwegen.
DENEMARKEN	Luchthavens werkzaam op basis van een vergunning ingevolge paragraaf 55, lid 1, van de lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 408 af 11. september 1985.
DUITSLAND	Luchthavens bedoeld in paragraaf 38, lid 2, punt 1, van de Luftverkehrszulassungsordnung vom 13 März 1979, zuletzt geändert durch die Verordnung vom 21. Juli 1986.

GRIEKENLAND	Luchthavens werkzaam ingevolge wet 517/1931 tot instelling van de burgerluchtvaart [(Ypiresia Politikis Aeroporias (YPA))]. Internationale luchthavens werkzaam ingevolge Presidentieel Besluit 647/981.
SPANJE	Luchthavens in beheer bij Aeropuertos Nacionales werkzaam ingevolge het Real Decreto 278/1982 de 15 de octubre de 1982.
FRANKRIJK	Aéroports de Paris, werkzaam overeenkomstig titre V, articles L 251-1 à 252-1 van de code de l'aviation civile. Aéroport de Bâle-Mulhouse, opgericht op grond van de convention franco-suisse du 4 juillet 1949. Luchthavens als bedoeld in article L 270-1 du code de l'aviation civile. Luchthavens die werkzaam zijn overeenkomstig het cahier des charges type d'une concession d'aéroport, décret du 6 mai 1955. Luchthavens die werkzaam zijn op basis van een convention d'exploitation overeenkomstig article L/221 du code de l'aviation civile.
IERLAND	Luchthavens van Dublin, Cork en Shannon onder beheer van Aer Rianta-Irish Airports. Luchthavens die werkzaam zijn op grond van een public use licence die is verleend ingevolge de Air Navigation and Transport Act No 40/1936, Transport Fuel and Power (Transfer of Departmental Administration and Ministerial Functions) Order 1959 (SI No 125 of 1959) en de Air Navigation (Aerodromes and Visual Ground Aids) Order 1970 (SI No 291 of 1970).
ITALIË	Nationale burgerluchthavens die werkzaam zijn overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327, cf. artikel 692. Luchthavens die worden geëxploiteerd op basis van een concessie die is verleend overeenkomstig artikel 694 van de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327.
LUXEMBURG	Aéroport de Findel.
NEDERLAND	Burgerluchthavens die werkzaam zijn op basis van de artikelen 18 e.v. van de Luchtvaartwet van 15 januari 1958 (Stbld. 47), als gewijzigd op 7 juni 1978
OOSTENRIJK	Austro Control GmbH. Organisaties als bedoeld in de artikelen 63 tot en met 80 van de Luftfahrtgesetz 1957 (BGBl. nr. 253/1957).
PORTUGAL	Luchthavens onder het beheer van Aeroportos de Navegação Aérea (ANA) EP overeenkomstig de Decreto-Lei no 246/79. Aeroporto de Funchal en Aeroporto de Porto Santo, onder regionaal gesteld bestuur overeenkomstig de Decreto-Lei no 284/81.

FINLAND	Luchthavens in beheer bij "Ilmailulaitos/Luftfartsverket" overeenkomstig Ilmailulaki (595/64).
ZWEDEN	Nationale luchthavens onder nationaal beheer die werkzaam zijn overeenkomstig lagen (1957:297) om luchtvaart. Particuliere luchthavens onder particulier beheer die werkzaam zijn op grond van een wettelijke exploitatievergunning, indien deze vergunning voldoet aan de criteria van artikel 2, lid 3, van de richtlijn.
VERENIGD KONINKRIJK	Luchthavens onder beheer van British Airports Authority plc. Luchthavens die public limited companies (plc's) zijn, ingevolge de 1986 Airports Act.

**e) Aanbestedende diensten op het gebied van zeehaven- en
binnenhavenfaciliteiten of andere terminals**

BELGIË	Naamloze vennootschap van het Kanaal en van de Brusselse haveninrichtingen. Port autonome de Liège. Port autonome de Namur. Port autonome de Charleroi. Haven van de stad Gent. Maatschappij der Brugse haveninrichtingen - La Compagnie des installations maritimes de Bruges. Intercommunale maatschappij van de linker Scheldeoever (Haven van Antwerpen) - Société intercommunale de la rive gauche de l'Escaut. Haven van Nieuwpoort. Haven van Oostende.
DENEMARKEN	Havens als bedoeld in artikel 1, I tot III, van de bekendtgoerelse nr. 604 af 16. december 1985 om hvilke havne der er omfattet af lov om trafikhavne, jf. lov nr. 239 af 12. maj 1976 om trafikhavn.
DUITSLAND	Zeehavens die geheel of gedeeltelijk onder territoriale overheden (Laender, Kreise, Gemeinden) ressorteren. Binnenhavens die overeenkomstig de Wassergesetze van de Laender ressorteren onder de Hafenordnung.
GRIEKENLAND	Haven van Piraeus (Organismos Limenos Peiraios) ingesteld overeenkomstig Noodwet 1559/1950 en Wet 1630/1951. Haven van Thessaloniki (Organismos Limenos Thessalonikis), ingesteld overeenkomstig Besluit AN 2251/1953.

SPANJE

Andere havens beheerd overeenkomstig
Presidentieel Besluit 649/1977 M.A. 649/1977
Epopteia, organosi leitoyrgias kai dioikitikos
elenchos limenon (toezichthoudende instantie voor
exploitatie en beheer).

Puerto de Huelva, opgericht overeenkomstig
Decreto de 2 de octubre de 1969, no 2380/69.
Puertos y Faros. Otorga Régimen de Estatuto de
Autonomía al Puerto de Huelva.
Puerto de Barcelona, opgericht overeenkomstig
Decreto de 25 de agosto de 1978, no 2407/78.
Puertos y Faros. Otorga al de Barcelona Régimen
de Estatuto de Autonomía.
Puerto de Bilbao, opgericht overeenkomstig
Decreto de 25 de agosto de 1978, no 2408/78.
Puertos y Faros. Otorga al de Bilbao Régimen de
Estatuto de Autonomía.
Puerto de Valencia, opgericht overeenkomstig
Decreto 25 de agosto de 1978, no 2409/78. Puertos
y Faros. Otorga al de Valencia Régimen de
Estatuto de Autonomía.

Juntas de Puertos, werkzaam ingevolge de Ley
27/68 de 20 de junio de 1968 . Puertos y Faros.
Juntas de Puertos y Estatutos de Autonomía en de
Decreto de 9 de abril de 1970, n° 1350/70. Juntas
de Puertos. Reglamento.

Havens die worden beheerd door de Comisión
Administrativa de Grupos de Puertos, en werkzaam
zijn ingevolge de Ley 27/68 de 20 de junio de
1968, Decreto 1958/78 de 23 de junio de 1978 et
du Decreto 571/81 de 6 de mayo de 1981.

Havens die zijn vermeld in de Real Decreto 989/82
de 14 de mayo de 1982. Puertos. Clasificación de
los de interés general.

FRANKRIJK

Port autonome de Paris, ingesteld overeenkomstig
loi 68/917 du 24 octobre 1968 relative au port
autonome de Paris.

Port autonome de Strasbourg, opgericht
overeenkomstig de convention du 20 mai 1923 entre
l'État et la ville de Strasbourg relative à la
construction du port rhénan de Strasbourg et à
l'exécution de travaux d'extension de ce port,
goedgekeurd bij de loi du 26 avril 1924.

Andere binnenhavens opgericht of beheerd
overeenkomstig article 6 [navigation intérieure]
van het décret 69-140 du 6 février 1969 relatif
aux concessions d'outillage public dans les ports
maritimes.

Autonome havens werkzaam overeenkomstig de
artikelen L 111-1 e.v. van de code des ports
maritimes.

Niet autonome havens werkzaam overeenkomstig de
artikelen R 121-1 e.v. van de code des ports
maritimes.

	Havens die worden beheerd door regionale autoriteiten (départements) of werkzaam zijn overeenkomstig een door de regionale autoriteiten (départements) overeenkomstig article 6 van de loi 86-663 du 22 juillet 1983 complétant la loi 83-8 du 7 janvier 1983 relative à la répartition des compétences entre les communes, départements et l'État.
IERLAND	Havens die overeenkomstig de Harbour Acts 1946 and 1976 werkzaam zijn. Haven van Dun Laoghaire, werkzaam overeenkomstig de State Harbours Act 1924. Haven van Rosslare Harbour, werkzaam overeenkomstig de Finguard and Rosslare Railways and Harbours Act 1899.
ITALIË	Nationale havens en andere havens die overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 32, ressorteren onder de Capitaneria di Porto. Autonome havens (enti portuali), opgericht op grond van speciale wetten overeenkomstig artikel 19 van de Codice della Navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327
LUXEMBURG	Port de Mertert, opgericht en werkzaam overeenkomstig de loi du 22 juillet 1963 relative à l'aménagement et à l'exploitation d'un port fluvial sur la Moselle.
NEDERLAND	Havenbedrijven, opgericht en werkzaam ingevolge de Gemeentewet van 29 juni 1851. Havenschap Vlissingen, opgericht bij de wet van 10 september 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Vlissingen. Havenschap Terneuzen, opgericht bij de wet van 8 april 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Terneuzen. Havenschap Delfzijl, opgericht bij de wet van 31 juli 1957 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Delfzijl. Industrie- en havenschap Moerdijk, opgericht bij de gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Industrie- en havenschap Moerdijk van 23 oktober 1970, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit nr. 23 van 4 maart 1972.
OOSTENRIJK	Binnenhavens die geheel of gedeeltelijk onder Laender en/of Gemeinden ressorteren.

PORTUGAL	Porto de Lisboa opgericht overeenkomstig het Decreto Real de 18 de Fevereiro de 1907 en werkzaam op grond van Decreto-Lei no 36976 de 20 de Julho de 1948. Porto do Douro e Leixões opgericht overeenkomstig Decreto-Lei no 36977 de 20 de Julho de 1948. Porto do Sines opgericht overeenkomstig de Decreto-Lei no 508/77 de 14 de Dezembro de 1977. Portos de Setúbal, Aveiro, Figueira da Foz, Viana do Castelo, Portimao e Faro die werkzaam zijn op grond van Decreto-Lei no 37754 de 18 de Fevereiro de 195.
FINLAND	Havens die werkzaam zijn overeenkomstig Laki kunnallisista satamajaerjestyksistä ja liikennemaksuista (955/76). Saimaa Canal (Saimaan kanavan hoitokunta).
ZWEDEN	Havenfaciliteiten en terminals overeenkomstig lagen (1983:293) om inraettande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn, à foerordningen (1983:744) om trafiken paa Göta kanal.
VERENIGD KONINKRIJK	Havendiensten in de zin van section 57 van de Harbours Act 1964 die havenfaciliteiten verlenen aan zee- of binnenvrachtschepen.

Bijlage IV B - Zwitserland

Nadere omschrijving van de particuliere organisaties in de zin van artikel 3, lid 1 en lid 2, sub f), van de overeenkomst

a) Productie, vervoer of distributie van drinkwater

Organisaties voor de productie, het vervoer en de distributie van drinkwater. Deze oefenen hun werkzaamheden uit overeenkomstig de kantonale of lokale regelgeving dan wel op grond van individuele contracten die met inachtneming van die regelgeving zijn opgesteld.

Bijvoorbeeld: Wasserversorgung Zug AG, Wasserversorgung Düringen.

b) Productie, vervoer of distributie van elektriciteit

Organisaties voor het vervoer en de distributie van elektriciteit, waarvan het recht om te onteigenen kan worden toegekend overeenkomstig de "loi fédérale du 24 juin 1902 concernant les installations électriques à faible et à fort courant".

Organisaties voor de productie van elektriciteit overeenkomstig de "loi fédérale du 22 décembre 1916 sur l'utilisation des forces hydrauliques" en de "loi fédérale du 23 décembre 1959 sur l'utilisation pacifique de l'énergie atomique et la protection contre les radiations".

Bijvoorbeeld: CKW, ATEL, EGL

c) Stadsspoorwegverbindingen, tram, geautomatiseerde systemen, trolleybus, bus of kabelverbindingen

Organisaties die tramdiensten exploiteren in de zin van artikel 2, eerste alinea, van de "loi fédérale du 20 décembre 1957 sur les chemins de fer".

Organisaties die diensten van openbaar vervoer in de zin van artikel 4, eerste alinea, van de "loi fédérale du 29 mars 1950 sur les entreprises de trolleybus" aanbieden.

Organisaties die op professionele wijze regelmatig personen vervoeren volgens een dienstregeling op basis van een concessie in de zin van artikel 4 van de "loi fédérale du 18 juin 1993 sur le transport de voyageurs et les entreprises de transport par route" en wanneer zij een vaste verbinding onderhouden in de zin van artikel 5, derde alinea van de "ordonnance du 18 décembre 1995 sur les indemnités, les prêts et les aides financières selon la loi sur les chemins de fer".

d) Luchthavens

Organisaties die luchthavens exploiteren op grond van een concessie in de zin van artikel 37, eerste alinea, van de "loi fédérale du 21 décembre 1948 sur la navigation aérienne".

Bijvoorbeeld: Bern-Belp, Birrfeld, Grenchen, Samedan

Bijlage V

[als bedoeld in artikel 5 van deze overeenkomst
(beroepsprocedures)]

1. Elk beroep wordt voorgelegd aan een rechterlijke instantie of een onafhankelijke beroepsinstantie die geen belang heeft bij het resultaat van de aanbesteding, wier leden niet blootstaan aan externe beïnvloeding en wier besluiten in rechte bindend zijn. De eventuele termijn waarbinnen een beroepsprocedure kan worden ingesteld mag in geen geval minder bedragen dan tien dagen en gaat pas in vanaf het tijdstip waarop de reden van de klacht bekend is of redelijkerwijs als bekend mag worden verondersteld.

Indien het een niet-rechterlijke beroepsinstantie betreft, moet hoger beroep bij een rechterlijke instantie mogelijk zijn of moeten de regels inzake procesvoering bepalen dat:

- a) de deelnemers worden gehoord voordat een beslissing wordt genomen; zij kunnen zich laten vertegenwoordigen en bijstaan tijdens de procedures en hebben toegang tot alle procedure-mogelijkheden;
 - b) getuigen kunnen worden gehoord en de gevraagde aanbestedingsstukken die voor de procedures nodig zijn ter inzage aan de beroepsinstantie worden overgelegd;
 - c) de procedure in het openbaar plaatsvindt en beslissingen schriftelijk worden uitgebracht en met redenen worden omkleed.
2. De partijen zorgen ervoor dat de maatregelen met betrekking tot beroepsprocedures tenminste omvatten, hetzij bepalingen voor de gezagsdragers die ertoe strekken dat:
 - a) bij de eerste gelegenheid voorlopige maatregelen worden getroffen met het doel de beweerde inbreuk ongedaan te maken of verdere schade voor de betrokken belangen te voorkomen, inclusief maatregelen om de procedure voor de gunning van een opdracht of de tenuitvoerlegging van eventuele door de onder de overeenkomst vallende organisatie genomen besluiten op te schorten en

b) onwettig genomen besluiten nietig worden verklaard of dat wordt gezorgd voor hun nietigverklaring, inclusief via de schrapping van discriminerende technische, economische of financiële specificaties in aanbestedingsberichten, bekendmakingen van voorgenomen opdrachten, of van het bestaan van een erkenningssysteem, bestekken of enig ander document dat betrekking heeft op de desbetreffende gunningsprocedure. De bevoegdheid van de voor de beroepsprocedure verantwoordelijke instantie kan evenwel worden beperkt tot het toekennen van een schadevergoeding aan elke persoon die door een inbreuk schade heeft geleden, op voorwaarde dat het contract met de onder de overeenkomst vallende organisaties is gesloten;

hetzij bepalingen voor de gezagsdragers die hen in staat stellen indirecte druk uit te oefenen op de onder de overeenkomst vallende organisaties teneinde hen ertoe te brengen inbreuken te verhelpen, ervoor te zorgen dat er geen inbreuken worden gemaakt, en te verhinderen dat er schade wordt berokkend.

3. Beroepsprocedures voorzien eveneens in de toekenning van schadevergoeding aan hen die door de inbreuk schade hebben geleden. Wanneer er schadevergoeding wordt geëist op grond van het feit dat een besluit onwettig werd genomen, kan de partij eisen dat het betwiste besluit eerst nietig of onwettig wordt verklaard.

Bijlage VI

(als bedoeld in artikel 3, lid 6 en lid 7, van de overeenkomst)

Diensten

De volgende diensten die voorkomen in de sectoriële classificatie van diensten, die is opgenomen in document MTN.GNS/W/120, vallen onder de onderhavige overeenkomst:

<u>Benaming</u>	<u>CPC-indeling</u> <u>(Central product</u> <u>classification)</u>
Onderhouds- en reparatiediensten	6112, 6122, 633, 886
Diensten voor vervoer over land ³ , met inbegrip van diensten voor vervoer per pantserwagen en koeriersdiensten, postvervoer uitgezonderd	712 (uitgezonderd 71235) 7512, 87304
Diensten voor luchtvervoer van passagiers en vracht, met uitzondering van postvervoer	73 (uitgezonderd 7321)
Postvervoer over land (met uitzondering van de spoorwegdiensten) en door de lucht	71235, 7321
Telecommunicatiediensten	752 ⁴ (uitgezonderd 7524, 7525, 7526)
Financiële diensten:	ex 81
a) verzekeringsdiensten	812, 814
b) bankverrichtingen en diensten in verband met beleggingen ⁵	
Computer- en aanverwante diensten	84
Diensten van accountancy, controle en boekhouding	862

³ Met uitzondering van spoorwegdiensten

⁴ Uitgezonderd spraaktelefonie-, telex-, radiotelefonie-, semafoon- en satellietdiensten

⁵ Uitgezonderd financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, alsmede diensten die door centrale banken worden verricht.

Diensten voor marktonderzoek en peiling van de openbare mening	864
Diensten voor bedrijfsadvisering en aanverwante diensten	865, 866 ⁶
Bouwkundige diensten; technische en geïntegreerde technische diensten; diensten van stedenbouw en landschapsarchitectuur; diensten voor aanverwante technische en wetenschappelijke advisering; diensten voor het uitvoeren van technische proeven en analyses	867
Advertentie- en reclamediensten	871
Diensten voor het schoonmaken van gebouwen en het beheer van onroerende goederen	874, 82201-82206
Uitgeverij- en drukkerijdiensten, tegen een vergoeding of op contractbasis	88442
Riolering en vuilophaaldiensten; afvalverwerking en aanverwante diensten	94

De verbintenissen die de partijen met deze overeenkomst zijn aangegaan op het gebied van diensten, inclusief diensten in de bouw, gaan niet verder dan de initiële verbintenissen als vermeld in de uiteindelijke aanbiedingen van de EG en Zwitserland in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten.

Deze overeenkomst is niet van toepassing op:

1. opdrachten voor het verrichten van diensten die worden gegund aan een instantie die zelf een aanbestedende dienst is in de zin van deze overeenkomst en bijlage 1, 2 of 3 bij de GPA op basis van een alleenrecht dat zij uit hoofde van de bekend-gemaakte wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen geniet;

⁶ Uitgezonderd diensten van arbitrage en bemiddeling

2. opdrachten voor het verrichten van diensten die door een aanbestedende dienst bij een met hem verbonden onderneming worden geplaatst, of die door een gemeenschappelijke onderneming, bestaande uit verscheidene aanbestedende diensten voor de uitoefening van de in artikel 3 van deze overeenkomst bedoelde activiteiten, worden geplaatst bij een van deze aanbestedende diensten of bij een met een van deze aanbestedende diensten verbonden onderneming, mits ten minste 80% van de gemiddelde omzet die deze onderneming de laatste drie jaar op het gebied van het verrichten van diensten heeft behaald, afkomstig is van de levering van deze diensten aan de ondernemingen waarmee zij is verbonden; wanneer dezelfde dienst of soortgelijke diensten worden geleverd door meer dan een onderneming die met de aanbestedende dienst is verbonden, moet rekening worden gehouden met de totale omzet die afkomstig is van de levering van diensten door deze ondernemingen;

3. opdrachten voor het verrichten van diensten die gericht zijn op de verwerving of huur, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken, of die betrekking hebben op de rechten hierop;

4. opdrachten op het gebied van werkgelegenheid;

5. opdrachten betreffende de aankoop, de ontwikkeling, de productie of de coproductie van programmamateriaal door televisie-omroeporganisaties en overeenkomsten betreffende zendtijd.

Bijlage VII

(als bedoeld in artikel 3, lid 6 van de overeenkomst)

Diensten in de bouw

Nadere omschrijving van de diensten in de bouw die onder de overeenkomst vallen

1. Definitie:

Een opdracht voor het verrichten van diensten in de bouw is een opdracht die gericht is op het uitvoeren, met welke middelen dan ook, van werkzaamheden van de bouwnijverheid in de zin van afdeling 51 van de Central Product Classification (CPC).

2. Lijst van werkzaamheden van afdeling 51 CPC:

Bouwrijp maken van terreinen en bouwplaatsen	511
Algemene bouwkundige werken	512
Algemene civieltechnische werken	513
Monteren en optrekken van geprefabriceerde constructies	514
Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	515
Installatiewerkzaamheden in de bouw	516
Afwerking van gebouwen	517
Overige diensten	518

De verbintenissen die de partijen met deze overeenkomst zijn aangegaan op het gebied van diensten, inclusief diensten in de bouw, gaan niet verder dan de initiële verbintenissen als vermeld in de uiteindelijke aanbiedingen van de EG en Zwitserland in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten.

Bijlage VIII

(als bedoeld in artikel 3, lid 7, van de overeenkomst)

Zwitserland

Deze overeenkomst is niet van toepassing in Zwitserland:

- a) op opdrachten die door de aanbestedende diensten worden geplaatst met andere doeleinden dan het uitoefenen van hun in artikel 3, lid 2, en in de bijlagen I tot en met IV bij deze overeenkomst beschreven activiteiten, of voor het uitoefenen van hun activiteiten buiten Zwitserland.
- b) op opdrachten die worden geplaatst voor wederverkoop of verhuur aan derden, indien de aanbestedende dienst geen bijzondere of uitsluitende rechten bezit om het voorwerp van de opdracht te verkopen of te verhuren en het andere instanties vrijstaat dit te verkopen of te verhuren op dezelfde voorwaarden als de aanbestedende dienst.
- c) op opdrachten die worden geplaatst voor de aankoop van water.
- d) op opdrachten die worden geplaatst door een aanbestedende dienst die geen overheidsdienst is en die zorgt voor de toevoer van drinkwater of elektriciteit aan netten voor dienstverlening aan het publiek, wanneer de productie van drinkwater of elektriciteit door de betrokken dienst geschiedt omdat het verbruik ervan noodzakelijk is voor de uitoefening van een andere dan de in artikel 3, lid 2, onder f), punten i) en ii), bedoelde activiteit en wanneer de toevoer aan het openbare net uitsluitend afhangt van het eigen verbruik van de dienst en niet meer heeft bedragen dan 30% van de totale drinkwater- of energieproductie van de dienst, berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.
- e) op opdrachten die worden geplaatst door een aanbestedende dienst die geen overheidsdienst is en die zorgt voor de toevoer van gas of warmte aan netten voor dienstverlening aan het publiek, wanneer de productie van gas of warmte door de betrokken dienst het onvermijdelijke resultaat is van de uitoefening van een andere dan de in artikel 3, lid 2, onder e), punt i), bedoelde activiteit en wanneer de toevoer aan het openbare net slechts gericht is op een economische exploitatie van deze productie en overeenstemt met maximaal 20% van de omzet van de dienst, berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.
- f) op opdrachten die worden geplaatst voor de levering van energie of brandstoffen, bestemd voor de opwekking van energie.

- g) op opdrachten die worden geplaatst door aanbestedende diensten die een openbare busdienst verzorgen, indien andere diensten vrijelijk deze dienstverlening, algemeen dan wel voor een bepaald geografisch gebied, onder dezelfde voorwaarden als de aanbestedende diensten kunnen verrichten.
- h) op opdrachten die worden geplaatst door aanbestedende diensten die een activiteit als bedoeld in artikel 3, lid 2, sub d), uitoefenen voorzover die opdrachten betrekking hebben op de verkoop en leasing van producten met het oog op de financiering van een opdracht voor leveringen die wel volgens de regels van deze overeenkomst is geplaatst.
- i) op opdrachten die worden geplaatst krachtens een internationale overeenkomst en die de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de partijen beogen.
- j) op opdrachten die volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie worden geplaatst.
- k) op opdrachten wanneer die door de partijen geheim zijn verklaard of wanneer de uitvoering ervan overeenkomstig de geldende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van de overeenkomstsluitende landen gepaard moet gaan met bijzondere veiligheidsmaatregelen of wanneer de bescherming van de fundamentele belangen van de staatsveiligheid van dat land zulks vereist.

Bijlage IX

(als bedoeld in artikel 6, lid 4, van de overeenkomst)

Bijlage IX A - Door de Europese Gemeenschap aangemelde maatregelen:

Bijlage IX B - Door Zwitserland aangemelde maatregelen:

- De beroepsmogelijkheden die overeenkomstig artikel 6, lid 4, van deze overeenkomst voor opdrachten beneden de drempelbedragen zijn ingevoerd in de kantons en gemeenten op grond van de "loi fédérale sur le marché intérieur" van 6 oktober 1995.

Bijlage X

(als bedoeld in artikel 6, lid 2, van de overeenkomst)

Voorbeelden van gebieden waarop een dergelijke discriminatie kan voorkomen:

Alle rechtsregels, procedures of gedragingen, zoals heffingen, prijspreferenties, voorwaarden inzake het gebruik van lokale materialen, voorwaarden inzake lokale investeringen of lokale productie, voorwaarden inzake verlening van licenties of vergunningen, rechten van financiering of aanbidding die een discriminatie inhouden of die een onder de overeenkomst vallende dienst van een van de partijen ertoe verplichten bij de gunning van opdrachten discriminerend op te treden tegen producten, diensten, leveranciers of dienstverleners van de andere partij.

SLOTAKTE

de gevolmachtigden

van de EUROPESE GEMEENSCHAP

en

van de ZWITSERSE BONDSSTAAT

bijeengekomen te Luxemburg, op de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, voor de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten, hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Gemeenschappelijke verklaring van de overeenkomstsluitende partijen over de aanbestedingsprocedures en de beroepsprocedures,

Gemeenschappelijke verklaring van de overeenkomstsluitende partijen over de toezichthoudende autoriteiten,

Gemeenschappelijke verklaring van de overeenkomstsluitende partijen betreffende bijwerking van de bijlagen,

Gemeenschappelijke verklaring over toekomstige verdere onderhandelingen.

Zij hebben tevens kennis genomen van de volgende verklaringen die aan deze slotakte zijn gehecht:

Verklaring van Zwitserland over het wederkerigheidsbeginsel met betrekking tot de toegang tot overheidsopdrachten op districts- en gemeenteniveau voor leveranciers en dienstverleners uit de Europese Gemeenschap

Verklaring over het bijwonen door Zwitserland van vergaderingen van comités en commissies,

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig

**GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE
PARTIJEN OVER DE AANBESTEDINGSPROCEDURES EN DE
BEROEPSPROCEDURES**

De partijen komen overeen dat bij het opleggen, enerzijds, aan de onder de overeenkomst vallende Zwitserse ondernemingen, van de naleving van de GPA-regels, en anderzijds, aan de onder de overeenkomst vallende ondernemingen van de Gemeenschap en haar lidstaten, van de naleving van de voorschriften van Richtlijn 93/38, zoals laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 4/98 van 16 februari 1998 (PB L 101 van 1 april 1998, blz. 1) en van Richtsnoer 92/13 van 15 februari 1992 (PB L 76 van 23 maart 1992, blz. 14), zij voldoen aan alle verplichtingen van de artikelen 4 en 5 van de overeenkomst betreffende sommige aspecten van overheidsopdrachten.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN OVER DE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEITEN

Wat betreft de Gemeenschap kan de in artikel 8 van deze overeenkomst bedoelde toezichthoudende autoriteit de Commissie van de EG zijn of een onafhankelijke nationale autoriteit van een lidstaat zonder dat een van deze een exclusieve bevoegdheid heeft om op grond van deze overeenkomst op te treden. Overeenkomstig artikel 155 van het EG-verdrag bezit de Commissie van de EG reeds de in de tweede alinea van artikel 8 bedoelde bevoegdheden.

Wat Zwitserland betreft, kan de toezichthoudende autoriteit een federale autoriteit voor het gehele Zwitserse grondgebied zijn of een kantonale autoriteit voor de terreinen van haar bevoegdheid.

**GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE OVEREENKOMSTSLUITENDE
PARTIJEN BETREFFENDE BIJWERKING VAN DE BIJLAGEN**

De partijen verbinden zich ertoe de bijlagen van de overeenkomst op het gebied van de wederzijdse erkenning van de conformiteitsbeoordeling uiterlijk een maand na de inwerkingtreding van de overeenkomst bij te werken.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING OVER TOEKOMSTIGE VERDERE ONDERHANDELINGEN

De Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat verklaren voornemens te zijn onderhandelingen te openen over sluiting van overeenkomsten betreffende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de herziening van Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst van 1972 en de deelname van Zwitserland aan bepaalde communautaire programma's op het gebied van opleidingen, jeugdzaken, media, statistiek en milieu. De voorbereidingen voor die onderhandelingen moeten binnen korte tijd na de afronding van de thans lopende bilaterale onderhandelingen beginnen.

**VERKLARING VAN ZWITSERLAND OVER HET
WEDERKERIGHEIDSBEGINSEL MET BETREKKING TOT DE TOEGANG
TOT OVERHEIDSOPDRACHTEN OP DISTRICTS- EN
GEMEENTENIVEAU VOOR LEVERANCIERS EN DIENSTVERLENERS
UIT DE EUROPESE GEMEENSCHAP**

In overeenstemming met het wederkerigheidsbeginsel en teneinde de toegang tot overheidsaanbestedingen op districts- en gemeenteniveau te beperken tot leveranciers en dienstverleners uit de Europese Gemeenschap, voegt Zwitserland aan algemene aantekening nr. 1 van zijn bijlagen bij de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten een nieuwe alinea toe van de volgende strekking:

"met betrekking tot opdrachten die worden geplaatst door de in bijlage 2, onder 3, bedoelde entiteiten aan leveranciers van producten en diensten uit Canada, Israël, Japan, Korea, Noorwegen, de Verenigde Staten van Amerika, Hongkong (China), Singapore en Aruba."

VERKLARING OVER HET BIJWONEN DOOR ZWITSERLAND VAN VERGADERINGEN VAN COMITÉS EN COMMISSIES

De Raad komt overeen dat de vertegenwoordigers van Zwitserland, als waarnemers en voor de punten die hen betreffen, de vergaderingen van de volgende comités, commissies en groepen van deskundigen bijwonen:

- comités en commissies voor onderzoeksprogramma's, waaronder het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST);
- Administratieve Commissie voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers;
- coördinatiegroep voor de wederzijdse erkenning van diploma's van het hoger onderwijs
- raadgevende comités voor de luchtvaart en voor de toepassing van de mededingingsvoorschriften in het luchtvervoer.

De stemming in deze commissies en comités wordt door de vertegenwoordigers van Zwitserland niet bijgewoond.

In het geval van andere commissies en comités die onderwerpen behandelen waarop deze Overeenkomsten van toepassing zijn en op welk gebied Zwitserland ofwel de communautaire wetgeving heeft overgenomen of gelijkwaardige wetgeving toepast, raadpleegt de Commissie de deskundigen van Zwitserland overeenkomstig het bepaalde in artikel 100 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.
